

اردوغان و چرایی باختی بزرگ!

شکست سخت عدالت و توسعه و اردوغان در انتخابات دوروز پیش در حالی است که ۱۰ ماه پیش در مقابل جبهه متحد اپوزیسیون در انتخابات ریاست جمهوری ی پیروز و در انتخابات پارلمانی هم با وجود کاهش تعداد کرسی‌ها اما باز حائز اکثریت مجلس شد. این جابین پرسش کلیدی مطرح می‌شود که در طول ۱۰ ماه گذشته چه اتفاقی افتاده است که این باخت بی‌سابقه را نصیب حزب حاکم کرد و پیروزی تاریخی حزب رقیب جمهوری خواه خلق را رقم زد؟ با وجود ثبت مشارکت ۷۷ درصدی در انتخابات شهرداری‌های ترکیه، اما این رقم کمترین درصد مشارکت در این انتخابات از سال ۲۰۰۴ است که در آن سال اک‌پارتی برای نخستین بار در انتخابات شهرداری‌ها شرکت کرد. معمولاً سطح مشارکت در انتخابات ترکیه بسیار بالاست و اگر هم مشارکت ۷۶ درصدی سال ۲۰۰۴ را مستثنا کنیم، در صد مشارکت ۷۷ درصدی دیروز کمترین مشارکت از دهه هفتاد قرن گذشته است. یافتن پاسخی برای چرایی کاهش درصد مشارکت در این انتخابات ما را به پاسخ پرسش علل شکست اردوغان و حزیش رهنمون می‌کند. در واقع، آن چه شکست حزب حاکم، ناکامی اردوغان در باز یافتن شهرداری‌های مهم استانبول و از دست دادن شهرداری‌های دیگر را رقم زد، خودداری پایگاه اجتماعی حزب عدالت و توسعه از مشارکت گسترده در انتخابات و در مقابل حضور گسترده جریان اپوزیسیون در آن بود. در یک دهه اخیر پایگاه اجتماعی و سیدرایی اردوغان و حزب حاکم همواره بریزش مستمری را تجربه کرده که نتایج انتخابات اخیر بروندادرسیدن این ریزش به مراحل خطرناکی است. حالا این پرسش قابل طرح است که علت این رویگردانی گسترده در بدنه حامیان عدالت و توسعه و اردوغان، آن هم در ۱۰ ماه اخیر نسبت به انتخابات ۲۰۲۳ چیست؟ چند عامل مهم در این باخت دخیل بود که در آن‌ها نارضایتی از وضعیت ناسامان معیشتی و گرانی‌های افسار گسیخته است. به هر حال، این اقتصاد بود که اردوغان و حزیش را بالا کشید و طبیعی است که همین عامل در سایه این وضع موجب کاهش پایگاه اجتماعی آن‌ها شود. اما عامل مهم دیگر در این دوره موضع دولت ترکیه در قبال جنگ اسرائیل علیه غزه بود که ناخرسندی طیف گسترده‌ای از طیف محافظه کار حاشی عدالت و توسعه را با وجود اظهارات اعلامی نتدار دوغان علیه اسرائیل به دنبال داشت. این طیف در کنار احزاب دیگری همچون حزب احمد داووداوغلو در شش ماه جنگ همواره انتقادهای تندی را نسبت به «بی‌عملی» دولت در این جنگ و ادامه تجارت با اسرائیل مطرح می‌کردند و دیروز هم تصاویری منتشر شد که برخی رای دهندگان در بر گه‌های رای شعارهایی در حمایت از غزه و انتقاد از اردوغان نوشته بودند. همین مسئله باعث شد که بخشی از هوادار تاریخی حزب حاکم در اعتراض به اردوغان به احزاب دیگری به ویژه حزب اسلام گرای «راه دوباره» متمایل شوند و این حزب در نتیجه این تغییر توانست در جایگاه سوم قرار گیرد و برای نخستین بار در برخی حوزه‌ها برنده شود و بیش از ۶ درصد آرا را کسب کند که بخش مهمی از این آرا از سید انتخاباتی اک‌پارتی و حامیان معترض آن بود. اردوغان به این باخت تاریخی اعتراف کرده و گفته که پیام در دریافت کرده است و به ارزیابی و بررسی این شکست خواهد پرداخت؛ شکستی که اگر حزب حاکم و اردوغان را به بازنگری جدی در سیاست‌ها و بهبود وضعیت سوق ندهد، می‌تواند آغازی بر پایان عصر حکمرانی عدالت و توسعه باشد. اکنون اردوغان و حزب حاکم در انتخابات ۲۰۲۸ چهار سال فرصت دارند که دوباره اعتماد رای دهندگان را به دست آورند، اما در این مهم هم با چالش‌های فراوانی روبه‌رو هستند و باید دید آیا همزمان با پایان دوره ریاست جمهوری اردوغان بر اساس قانون اساسی ترکیه عصر حکمرانی اک‌پارتی هم به پایان می‌رسد یا خیر؟ ویر گاتینسم اردغانی راه چاره‌ای برای غلبه بر این چالش‌های پیچیده و در راس آن‌ها اقتصاد، مسئله کردی و برخی مسائل سیاست خارجی می‌یابد؟ در چهار سال آینده آن چه میرهن است این که دولت کنونی ترکیه چون گذشته توان ریسک پذیری ندارد و احتمالاً برای بهبود اقتصاد، به شکل جدی‌تر به تنش‌زدایی در سیاست خارجی و همچنین نوعی گفتمان مصالحه‌جویانه در داخل به ویژه با کردهای مخالف روی آورد.

قاب بین الملل

جو بایدن و جیل بایدن در جشن عید پاک در کاخ سفید

چهارشنبه ۱۵ فروردین ۱۴۰۳. شماره ۹۱۴۵۹
۲۳ رمضان ۱۴۴۵. ۳۰ آوریل ۲۰۲۴

جنایت بی‌حدومرز صهیونیست‌ها

همزمان با افشای ابعاد جدیدی از کشتار هولناک در مجتمع شفاء، ارتش صهیونیستی مسئولیت کشتن کارکنان آشپزخانه مرکز جهانی «WCK» را گردن گرفت

باعقب‌نشینی نیروهای ارتش رژیم صهیونیستی از بیمارستان شفاء در غزه، حجم بزرگی از جنایت ارتش این رژیم در این بیمارستان منتشر شده که یک نمونه آن یافتن پیکر ۳۰۰ نفر از مردم غیرنظامی در اطراف این بیمارستان است. تمام روایت‌هایی که در این مدت نیز از شفا منتشر می‌شد، توسط افرادی بود که با مشقت‌های فراوان موفق به فرار و خروج از مهلکه می‌شدند و حالا با عقب‌نشینی اشغالگران، پرده جدیدی از جنایات باندهای خون‌آشام صهیونیست‌رو خواهد شد. در حالی که جنگ غزه دیروز وارد صدو هفتاد و نهمین روز خود شد، سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا -مدیرانه در گزارش جدید خود با اشاره به جنایات وحشتناک صهیونیست‌ها علیه همه افراد حاضر در بیمارستان شفاء و اطراف آن بدون توجه به جنسیت و شرایط و سن این افراد از جمله کودکان و زنان باردار گزارش داد که

اوکراین پالایشگاهی در روسیه در فاصله ۱۳۰۰ کیلومتری جبهه

نبرد اهدف قرار داد

ضربه به روس‌ها، دور از خط مقدم

پهپادهای اوکراین روز سه‌شنبه، دوم آوریل، به پالایشگاه تانکو، سومین پالایشگاه بزرگ نفت روسیه حمله کردند. این پالایشگاه در حدود ۱۳۰۰ کیلومتر از خط مقدم است. حمله به خاک روسیه با این فاصله، اقدامی نادر و جدید از سوی دولت کی‌یف به شمار می‌رود. حمله پهپادی اوکراین به واحدمرکزی کهروزانه حدود ۱۵۵ هزار بشکه پالایش نفت خام را پردازش می‌کرد، انجام شده است. «تانکو» سومین پالایشگاه بزرگ روسیه است که به تازگی در شهر نیژن‌نکامسک در جمهوری تاتارستان روسیه افتتاح شده است. به گفته رویترز، تصاویر از صحنه نشان می‌دهد که پهپاد به واحد پالایش اولیه CDU-۷ در پالایشگاه تانکو بر خورد کرده است. این واحد حدود نیمی از کل ظرفیت تولید سالانه کارخانه را به خود اختصاص می‌دهد. رامیل ملین، شهردار نیژن‌نکامسک گفت: «یک حمله پهپادی به یکی از شرکتهای

استعفای پی در پی مقامات پروو تلاش برای برکناری رئیس‌جمهور

پس لرزه‌های «رولکس گیت»

همزمان با رسوایی رئیس‌جمهور پرو در پرونده‌ای موسوم به «رولکس گیت»، ۶ تن از وزرای این کشور استعفا کرده و قانون‌گذاران پارلمان هم به دنبال برکناری این رئیس‌جمهور به دلیل «بی‌کفایتی اخلاقی» او هستند. «دینا بولوارته» رئیس‌جمهور پرو به مالکیت ساعت‌های گران‌قیمت رولکس متهم شده که درباره وجود و نحوه خریداری آن‌ها شفاف‌سازی نکرده است؛ امری که باعث شد ماموران پلیس پرو شبانه به محل اقامت او یورش برده و به دنبال این ساعت‌ها بگردند. طبق گزارش فرانس ۲۴، درخواست

پوتین: تمام عوامل حمله تروریستی اخیر را پیدامی کنیم

رئیس‌جمهور روسیه با بیان این که در دنیای جنایتکاران هیچ عامل وفادار و متعهدی وجود ندارد، گفت مقامات روسیه بالاخره تمامی عوامل و آمران حمله تروریستی اخیر در مسکورا پیدا خواهند کرد. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه گفت مسکو تمام اعلان، ذی‌نفعان و رابط‌های مرتبط با حمله تروریستی «کروکوس» را پیدا خواهد کرد. او گفت: «برای ما مهم است که نه تنها اعلان، بلکه رابط‌ها و زنجیره مجرمان ذی‌نفع در این عمل شنیع را پیدا کنیم. بی‌شک آن‌ها را پیدا خواهیم کرد.» او با بیان این‌که روسیه بالاخره مغزهای متفکر پشت این حمله تروریستی را هم دستگیر خواهد کرد، گفت:

به دیگران کمک کنند، قتل‌عام یا بازداشت یا مجبور به ترک بیمارستان کرد و سر نوشت بسیاری از آن‌ها هنوز نامعلوم است. این سازمان حقوق بشری تأکید کرد که مجتمع شفاء پس از آن که ارتش اسرائیل تمامی ساختمان‌های آن از جمله سردخانه و حیاط‌ها و اهرهای داخلی و خارجی آن را با بمباران و سوزاندن ویران کرد، اکنون به‌طور کامل از دسترس خارج شده است. این جنایت ارتش اسرائیل علیه مجتمع پزشکی شفاء در خط مقدم طرح سیستماتیک، سازمان‌دهی شده و گسترده‌ای است که اسرائیل علیه بخش بهداشت و درمان در نوار غزه برای از کار انداختن آن پیش گرفته است تا غزه را به یک نقطه بی‌بازگشت برساند و فرصت زندگی را از مردم فلسطین در این منطقه بگیرد. همزمان، سازمان «آشپزخانه مرکزی جهان» از کشته شدن ۷ نفر از کارمندان خود در حمله ارتش اسرائیل به نوار غزه خبر داد. این سازمان افزود: تیم‌مادر منطقه بی‌سلاح یا دو خودروی زرهی و یک خودرو که شعار سازمان بر روی آن بود، حرکت می‌کرد. سازمان آشپزخانه مرکزی جهان با بیان این که تیم‌ما به هنگام خروج از انباری در دیرالبلیح به‌رغم هماهنگی با ارتش اسرائیل هدف بمباران قرار گرفت، افزود: این حمله تنها علیه سازمان ما نیست، بلکه حمله به سازمان‌های

امدادرسان است. این سازمان با اشاره به کشته شدن ۷ کارمند خود از تابعیت‌های استرالیایی، لهستانی، بریتانیایی و چندو تابعیتی آمریکایی، کانادایی و فلسطینی اظهار کرد: ما عملیات خود را به‌صورت فوری و موقتی در منطقه متوقف کرده و درباره آینده فعالیت‌مان به زودی تصمیم‌گیری خواهیم کرد. سخنگوی ارتش اسرائیل نیز تنها به این جمله اکتفا کرد: «بابت این اتفاق متأسفیم.» اما در پی حمله ارتش صهیونیستی به کارکنان سازمان آشپزخانه مرکزی جهانی، وزارت خارجه استرالیا سفیر رژیم صهیونیستی در این کشور را احضار کرد. بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز در واکنش به این حمله ارتش رژیم اسرائیل گفت: به‌رغم تمام درخواست‌ها برای حفاظت از غیرنظامیان و کارکنان بشردوستانه، شاهد تلفات جدید افراد بی‌گناه هستیم. این نشان می‌دهد که قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل که خواستار آتش‌بس فوری، دسترسی کامل بشردوستانه و تشدید حفاظت از غیرنظامیان (در غزه) است، باید فوراً اجرا شود. همزمان، رسانه‌های غربی از تأیید مجوز صادرات میلیارد دلار تسلیحات جنگی به اسرائیل در روزهای گذشته خبر داده‌اند. روزنامه واشنگتن پست از قول مقامات پنتاگون گزارش داد که این تسلیحات شامل بیش از ۱۸۰۰ بمب دو هزار پوندی «مارک ۸۴» و ۵۰۰ بمب ۵۰۰ پوندی «مارک ۸۲» است. مقامات آمریکایی همچنین به این رسانه‌ها گفته‌اند که هفته گذشته، وزارت امور خارجه مجوز انتقال ۲۵ جنگنده «اف ۲۵» به ارزش تقریبی ۲.۵ میلیارد دلار به اسرائیل را صادر کرد. پیشتر کنگره آمریکا در سال ۲۰۰۸ مجوز صادرات جنگنده‌های «اف ۳۵» را تصویب کرده بود. کارشناسان نظامی می‌گویند بمب‌های هزار پوندی مارک ۸۴ می‌توانند باعث ویرانی کامل ساختمان‌ها و حتی باعث ایجاد حفره‌ای ۴۰ فوتی در زمین شوند.

شده است. حملات به پالایشگاه‌های روسیه که بسیاری از آن‌ها با فاصله از خط مقدم هستند، نگرانی واشنگتن را درباره احتمال تشدید تنش با روسیه که بزرگ‌ترین قدرت هسته‌ای جهان است، برانگیخته است. اوکراین می‌گوید حملات هواپیماهای بدون سرنشین اش به روسیه موجه است زیرا برای بقا می‌جنگد و از حملات هوایی روسیه به زیرساخت‌هایش، از جمله نیروگاه‌های برق، آسیب‌های گسترده‌ای وارد شده است. همزمان با گرم‌تر شدن زمین و برنامه ریزی مسکو برای تشدید حملات، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، دستور

وزرای کشاورزی، تولید و تجارت خارجی نیز استعفا کردند. البته پس از اقدام این وزیر، رئیس‌جمهور پرو جانشین آن‌ها را انتخاب کرد. بولوارته که نخستین رئیس‌جمهور زن این کشور است، در ابتدای تحقیقات مدعی داشتن تنها یک ساعت رولکس شد و گفت آن را از طریق «درآمدهای شخصی» به دست آورده است. او از رسانه‌ها خواست در مسائل شخصی وی دخالت نکنند. پلیس پرو تفتیش منزل رئیس‌جمهور را بر اساس حکمی انجام داد که به درخواست دادستان کل این کشور صادر شده بود. دادستان کل پیشتر با تأکید بر ضرورت همکاری بولوارته در روند تحقیقات، نسبت به احتمال تخریب یا امحای این ساعت‌ها توسط بولوارته هشدار داده بود. «وبکتور تورس» وزیر کشور پرو هشدار داده است که اگر بولوارته قدرت را ترک کند، «کشور غرق خواهد شد.»

دلیل دیگری برای استعفا ارائه ندادند. این اقدام آن‌ها پس از آن صورت گرفت که

مناسب برای رشد افراط‌گرایی و دیگر انواع جرم و جنایت است، گفت: «کسانی باید به روسیه بیایند که به سنت‌ها، تاریخ و زبان این کشور احترام بگذارند. این باید اصل اساسی باشد.» با این حال، رئیس‌جمهور روسیه با بیان این که هدف این اقدام تروریستی ایجاد اختلاف و هرچ‌ومرج در روسیه بوده، تأکید کرد که این حمله نباید موجب به راه افتادن موج‌های بیگانه‌هرسی و اسلام‌هراسی شود.

بین الملل

پیشخوان بین الملل

نشریه تایم عنوان «گیر کرده» را با تصویری از رئیس‌جمهور آمریکا که حین دوچرخه سواری در گل گیر کرده،

روی جلد برده است. تایم نوشت: در ماه ژوئن گذشته، باراک اوباما به کاخ سفید رفت تا به جو بایدن هشدار دهد که وضعیت مبارزات انتخاباتی بایدن مطلوب نیست. مقامات دموکرات به تایم گفته‌اند که اوباما به بایدن هشدار داده که شکست دادن ترامپ در سال ۲۰۲۴ سخت‌تر خواهد بود و اگر بایدن قرار است ترامپ را شکست دهد باید تهاجمی‌تر عمل کند. این نشریه نوشت: بیش از ۳۰ نظرسنجی از استراتژیست‌ها و پیش‌کسوت‌های مبارزات انتخاباتی از هر دو حزب به تایم می‌گویند بایدن احتمالاً شکست می‌خورد.

کارتون روز

اندر احوالات جهان: متفکرانه! غزه و جامعه بین‌المللی

ایکس روز

دنیل لمبرت، خبرنگار و دیپلمات سابق سازمان ملل: «بمباران سفارت ایران در سوریه توسط اسرائیل جنون کامل است. حتی در زمان درگیری‌های بزرگ جهانی و جنگ سرد، دولت‌ها سفارتخانه‌های یکدیگر را بمباران نمی‌کنند. آن‌ها (اسرائیل) اکنون کاملاً سرکش هستند و تهدیدی برای بقیه منطقه و حتی ثبات جهانی اند.»

چهره روز

شبکه‌های اجتماعی اخبار تایید نشده‌ای از پیدا شدن جسد «سلوان مومیکا» پناهجوی عراقی که سال گذشته به دلیل سوزاندن قرآن موجی از خشم را برانگیخته بود، منتشر کرده‌اند. مومیکا چند روز پیش اعلام کرده بود که پس از لغو مجوز اقامتش، سوئد را به مقصد نروژ ترک کرده است. اداره مهاجرت سوئد مجوز اقامت مومیکا را در ماه اکتبر گذشته با استناد به اطلاعات نادرست در درخواست اولیه اش، لغو کرده و به دلیل آن که نتوانست وی را به عراق بازگرداند، به‌اوجاز ه‌موقت اعطا کرد. عراق یک‌ماه پیش خواستار استرداد مومیکا به دلیل قرآن‌سوزی اش شده‌بود.